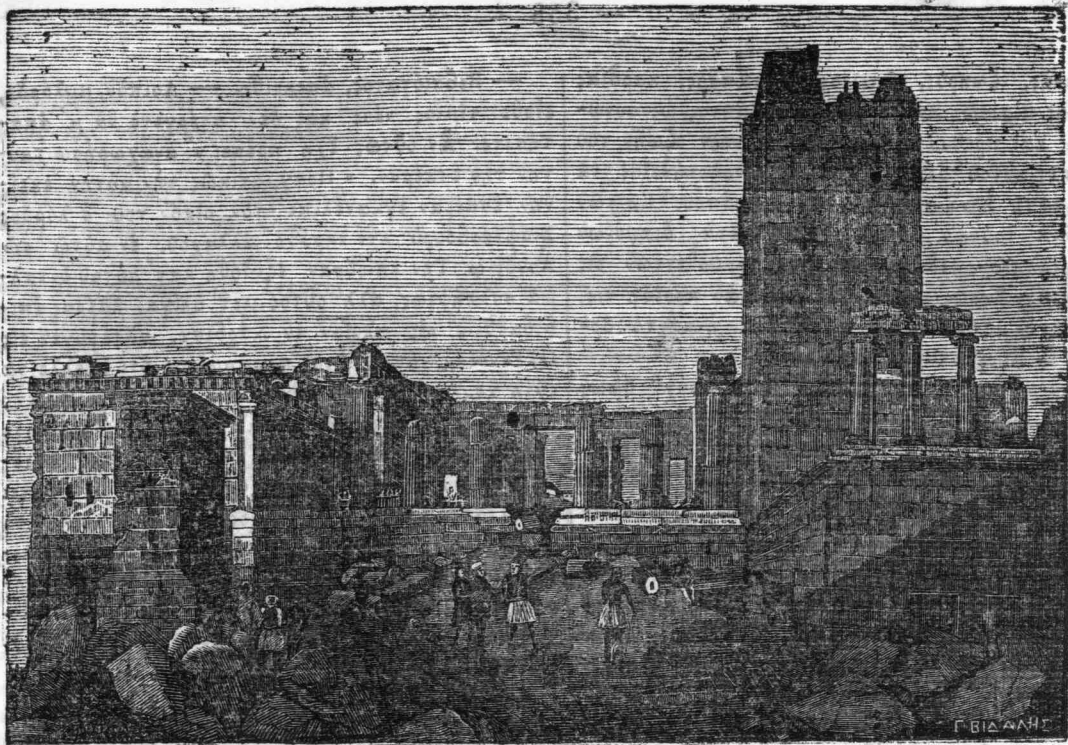

ΕΥΤΕΡΙΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φυλλάδ. 64.

Τόμος. Η'

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 1855.

Ο ΕΡΩΣ ΕΝ ΤΩ ΓΑΜΩ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ Κ. ΓΥΙΖΩΤΟΥ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλ. 63).

VII.

Ἐπῆλθε τέλος πάντων ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ μὲν βασιλεὺς, εἰ καὶ μὴ ἀρεσκόμενος εἰς πολιτικὴν παράτολμον, τὸ δὲ κοινοβούλιον, εἰ καὶ μοναρχικὸν εἰλικρινῶς, δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ συζήσωσι, καθότι τὸ μὲν ἔθνικόν κόμμα ἀπῆται παρὰ τοῦ Καρόλου Β'. ν' ἀποκλείσῃ τοῦ θρόνου τὸν Ἀδελφόντου, καὶ νὰ καταστρέψῃ οὕτω, διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ χειρῶν, τὴν μοναρχίαν, ὁ δὲ Κάρολος ἀπῆται παρὰ τοῦ ἔθνικοῦ κόμματος νὰ ὑποταχθῇ ὁπωσδήποτε εἰς ἡγεμόνα, ὅστις διαρρήδην ἐπέδωκε τὴν καταστροφὴν τῆς θρησκείας καὶ τοῦ συντάγματος τοῦ τόπου. Οὕτω λοιπὸν πρὸς τὰ ἔσχατα βαίνοντες ἀμφοτέροι ἀπεφάσισαν ὁ μὲν βασιλεὺς ν' ἀποπειραθῇ ὅπως τυραννήσῃ, τὸ δὲ ἔθνικόν κόμμα, ὅπως ἐπαναστατήσῃ τὸν τόπον.

Τὴν στιγμήν τῆς κρίσεως, ἐν ᾗ 1681, ὅτε τὸ τελευταῖον δηλονότι τοῦ Καρόλου Β'. κοινοβούλιον διελύθη, δύο ἄνδρες ἦτοι ὁ λόρδος Σιαρτεσβούρι (Shaftesbury) καὶ ὁ λόρδος Ρόσσελ, ἴσχν ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Καὶ ὁ μὲν Σιαρτεσβούρι γέρων ἤδη, ἦτο φιλόδοξος, ἀκάματος ἄμα καὶ διεφθαρμένος· διεφθαρμένος δι' ὅλων τῶν πηγῶν τῆς διαφθοράς, ἦτοι διὰ τῆς αὐλῆς, διὰ τῆς ἐξουσίας, διὰ τοῦ δήμου καὶ ἐξηλακμένος ἐκ νεότητος νὰ ζητῇ καὶ εὕρισκῃ τὴν τύχην του διὰ τῶν ραδιουργιῶν καὶ τῶν συνομοσιῶν· ἦτο τολμητικὸς καὶ ὑκαμπτος, ὀξύνους καὶ ἐφευρετικὸς, ἐπιβλητικὸς ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἱκανὸς δ' ἐξίσου νὰ ὑπηρετῇ καὶ νὰ βλάπτῃ, ν' ἀρίσκη καὶ νὰ περιπλέκῃ τὰ πράγματα, ἀφωσιωμένος ἐν τούτοις ἐξ ὑπερηφανίας καὶ ἐκ προνοίας εἰς τὸ τῶν διαμαρτυρομένων καὶ ἔθνικόν κόμμα, ὅπερ ἐθεώρει ὡς ἰσχυρώτερον καὶ ὡς μέλλον μέχρι τέλους νὰ ἐπικρατήσῃ· ἦτο δὲ ἀποφασισμένος νὰ διασώσῃ ἐν πάσῃ περιστάσει τὴν ζωὴν του, ὅπως συλλέξῃ τοὺς καρποὺς τῶν ραδιουργιῶν του, ἢ τὰς ἐπαναλάβῃ. Ὁ δὲ λόρδος Ρόσσελ, νέος ἔτι, ἦτον

εὐλικρινής, ζωηρός, ἀπειρος, ἀκαμπτος, καρδίας, πλήρους πίστεως καὶ τιμῆς, εὐσυνείδητος ὡς συνωμότης καὶ προθυμὸς νὰ προσφέρῃ τὴν ζωὴν του ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ιδέας, ἀλλ' ὅλως ἀνεπιτήδεις νὰ εὐδοκιμήσῃ ἢ νὰ σωθῇ ἐκ παντὸς τρόπου. Ἐκ τῶν δύο ἄρα τούτων ἀνδρῶν, τῶν μετὰ διαφορῶν πρὸς ἀλλήλους ιδιοτήτων συνυποχρεωθέντων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, εὐκολον ἦτο νὰ προΐδῃ τις, πότερος ἐν μὲν ἐπιτυχίᾳ ἔμελλε νὰ ἦναι τὸ ὄργανον, ἐν δὲ ἀποτυχίᾳ τὸ θύμα.

Οἱ συνωμῶται συνήρχοντο ἐνίοτε, οὐχὶ ὅμως οἱ αὐτοὶ πάντοτε, καθότι ἐδυσπίστουν ἀλλήλους καὶ δὲν συνεξηγοῦντο περὶ τοῦ τελικοῦ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν σκοποῦ. Καὶ ὁ μὲν Λόρδος Ρούσσελ ἐσχεδίαζεν ἀντίστασιν ἔνοπλον κατὰ τῆς βασιλικῆς τυραννίας, ἀποδεχόμενος ἴτωι ἐν τῷ βῆθει τῆς ψυχῆς του, χωρὶς νὰ τὸ ὁμολογῇ, τὰς συνεπειὰς τοιαύτης ἀποφάσεως, ὁ δὲ Λόρδος Σιαφτεσδουρὺ, εὐκρινέστερος ἐν τῷ σχεδίῳ του προητοιμάζεν ἐκ παντὸς τρόπου τὴν τοῦ βασιλέως πτώσιν καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀνάβασιν ἄλλου παρὰ τὸν νόμιμον διαδόχου. Τινὲς δὲ ἐμελέτων αἰνιδίαν προσβολὴν καὶ τὴν δολοφονίαν Καρόλου τοῦ Β', ἕτεροι δὲ δημοκρατικοὶ ἐρρέμβιζον ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἐπιθυμίας των. Προδοταὶ δὲ τινες μεταξὺ αὐτῶν, εἴτε διότι ἦσαν πωλημένοι εἰς τὴν αὐλήν, εἴτε διότι ἤθελον ν' ἀπορῶγῳσι τὸν κίνδυνον, ἦσαν ἐτοιμοὶ ν' ἀνακαλύψωσι τὸ μυστήριον. Ἐν τινι συνεδριάσει τῶν συνωμῶτων, ἰδὼν ὁ Λόρδος Ρούσσελ εἰσπερχόμενον μετὰ τοῦ Συναγματοάρχου Σίνδεν καὶ τοῦ Κ. Ἀμπδεν, τὸν Λόρδον Ὀουαρδ, ἄνδρα τὸν ὁποῖον κατεργάζετο. « Πῶς μετ' ἡμῶν ὁ πανοῦρρος οὗτος; » εἶπεν ἀποσυρόμενος τῆς συνεδριάσεως πρὸς τὸν στενῶτατον αὐτοῦ φίλον Λόρδον Ἑσπεξ. Οὗτος ὅμως ἔχων καλλιτέραν περὶ τοῦ Ὀουαρδ ιδέαν ἐσταμάτισε τὸν Λόρδον Ρούσσελ, ἀγνοῶν ὅτι μετ' ὀλίγον ἡ μαρτυρία ἐκείνου ἀμφοτέρους ἔμελλε ν' ἀπολέσῃ. Ὀλίγας ἡμέρας βραδύτερον ὁ Λόρδος Μορδῶντ, ἐνθερμὸς μὲν βασιλικὸς καὶ ἀμέτοχος συνωμοσίας, πλὴν εὐνοϊκώτατος πρὸς τὸν Λόρδον Σιαφτεσδουρὺ, εὐρίσκειτο παρὰ τῇ ἐρωμένῃ τοῦ βασιλέως, τῇ δουκίσσῃ τοῦ Πορτσμουθ, μετὰ τῆς ὁποίας, ἵνα προαχθῇ, εἶχε συνάψῃ μυστικὴν καὶ οἰκισιοτάτην σχέσιν, ὅτ' αἰφνης ἀναγγέλλεται ὁ βασιλεὺς καὶ μάλιστα ὅτι ἦτον ἥδη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς κλίμακος. Ἡ Δούκισσα δρομαίως κρύπτει τὸν Μορδῶντ ἐν τινι παρακειμένῳ δωματίῳ, ὅστις ἐκ περιεργείας καὶ ἐκ μικρᾶς ζηλοτυπίας ἴσως, παρτηρῶν διὰ τῆς ὁπῆς τοῦ κλειθροῦ, εἶδεν εἰσερχόμενον τὸν Λόρδον Ὀουαρδ, ὅστις ἔμεινε πολλὴν ὥραν καὶ χαμηλῇ τῇ φωνῇ συνδιελέχθη μετὰ τοῦ Βασιλέως, πλὴν ὁ Μορδῶντ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀκούσῃ τι. Ἀφοῦ δὲ ὁ βασιλεὺς ἀναχώρησεν, ὁ Μορδῶντ ἀπολυθεὶς ἀνέβη ἐπ' ὀχήματος, ἔτρεξε πρὸς τὸν Σιαφτεσδουρὺ καὶ τὸν ἐπληροφόρησε περὶ τῶν ὁσων εἶδε. « Εἰσθε βέβαιοι; » τὸν ἠρώτησεν ὁ κόμης, βλέπων αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτί.

— Βεβαίωτατος, ἀπεκρίθη. — Λοιπὸν, μολόρδε, εἰσθε τίμιος νέος καὶ δὲν στέργετε νὰ μ' ἀπατήσετε. Ἄν οὕτω, ἔχη πρέπει ν' ἀναχωρήσω ταύτην τὴν ἐσπέραν. « Πραγματικῶς τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἐσπέραν ἐγκατέλιπε τὸν οἶκόν του ὁ Λόρδος Σιαφτεσδουρὺ καὶ ἐκρύβη ἀλλαχοῦ, ἐν αὐτῷ τῷ Λονδίῳ. Τὴν ἐπιούσαν ἐξεδόθη κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα συλλήψεως, ἀλλ' οὗτος μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπιβίβασθεις εἰς πλοῖον ἐν Χάρδισχ, κατέφυγεν εἰς Ὀλλανδίαν, ὅπου ἦτο πεπεισμένος ὅτι ἔμελλε νὰ εὕρῃ ἄσυλον καὶ τιμωρὴν παρὰ τῷ Πρίγκιπι τῆς Ὁράνζης. Ἐπειδὴ δ' ὧς καγγελάριος ὑπεκίνητε καὶ ὑπεστήριξε τὸν κατὰ τῆς Ὀλλανδίας πόλεμον, ἐπαναλαβὼν πολλάκις « Ἡ Καρχηδὼν πρέπει νὰ καταστραφῇ » ὁ δήμαρχος τοῦ Ἀμστελοδάμου περ' οὗ ἐξητήσατο διζμονητήριον, ἅμα ἀφίκετο εἰς τὴν πόλιν, τὸν ἀπεκρίθη « Ἡ Καρχηδὼν μὴ καταστραφείσα εἰσέτι, εὐχαρίστως δέχεται εἰς τὰ τεῖχη αὐτῆς τὸν Λόρδον Σιαφτεσδουρὺ ».

Σύγχρονα τῷ κατὰ τοῦ Λόρδου τούτου ἐκδοθέντι ἐντάλματι, διατάχθη ἡ τοῦ Λόρδου Ρούσσελ κρατητικὴ καὶ ἡ ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου προσαγωγή. Ὁ κομίσας τὴν διαταγὴν ἐπικρουσάσθη εἰς τὴν κυριωτέραν πύλιν τῆς οἰκίας, ἐνῷ ἑτέρα τις πύλη, ὅπισθεν τῆς οἰκίας, ἐκ σκοποῦ ἴτωι, ἔμενεν εἰσθερᾶς ἡδύνατο ἄρα νὰ δραπέτεύσῃ, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε εἰπῶν, ὅτι ἡ δραπέτευσίς του ἤθελε θεωρηθῇ ὡς ἐνοχὴ, καὶ ὅτι οὐδὲν ἐπείχε δυνάμενον νὰ τῷ ἐμπνέῃ τρόμον περὶ τῆς δικαιοσύνης τῆς πατρίδος του. Ἐν τούτοις ἐπαμψεν ἐν τάχει τὴν Λαδὺ Ρούσελ ἵνα συμβουλευθῇ περὶ τοῦ πρακτικοῦ τούτου κυριωτέρους φίλους του, οἵτινες στήριζόμενοι ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἐκ μέρους τοῦ τοῖς ἐχορήγησεν, συνεφώνησαν νὰ μὴ δραπέτεύσῃ. Ὁθεν ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως ἐν συμβουλίῳ « Οὐδεμία ὑπόνοια καθ' ὑμῶν ὑπάρχει, « εἶπεν ὁ Κάρολος, ὅτι εἴχετε σκοπὸν τινα κατὰ » τοῦ προσώπου μου, ἔχω ὅμως ἰσχυρὰς ἀποδείξεις περὶ τῶν κατὰ τῆς κυβερνήσεώς μου » σκοπῶν σας ». Μετὰ πολὺν ὥρον ἀνάκρισιν ὁ Λόρδος Ρούσελ ἐστάλη εἰς τὸν Πύργον, ὅπου εἰσερχόμενος εἶπε τῷ θαλαμηπόλῳ αὐτοῦ Τῶντον, ὅτι εἶναι ἤδη ἀποφασισμένον νὰ τῷ ἀφαιρέσωσι τὴν ζωὴν· τούτου δὲ ἐξηγούντος τὴν ἐλπίδα ὅτι οἱ ἐχθροὶ του δὲν θέλουσιν εὐδοκιμήσει, ὑπέλαβε « Θέλουν εὐδοκιμήσει ἤρχισεν ἤδη νὰ χορεύῃ ὁ διάβολος ».

Δὲν σκοπεῖω νὰ περιγράψω ἐνταῦθα τὴν μεγάλην καὶ διάσημον αὐτὴν δίκην ἐπιθυμίαν μόνον ἔχω νὰ ἐκθέσω τὸν εἰσιακὸν βίον τοῦ ζεύγους τούτου, τὰς προσωπικὰς αὐτῶν σχέσεις καὶ τὰ ἀμοιβαία αὐτῶν αἰσθητάτα ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς θλίψεως, ἢ τῆς εὐδαιμονίας αὐτῶν.

Ἡ Λαδὺ Ρούσελ, ἅμα ἐκρατήθη ὁ σύζυγός της, ἠσχολήθη μετὰ ζέσεως συντόνου, ἐμμόνου καὶ ἐμπαθοῦς συνάμα εἰς τὰ περὶ τῶν μέσων, ἅτινα νὰ τῇ χρησιμεύωσιν ἠδύνατο. Καθόλου δὲ τὸ δε-

καπενοήμερον διάστημα, τὸ μεταξύ τῆς κρατήσεως καὶ τῆς δίκης μεσολαβῆσαν, ὑπήγαιναν, ἤρχετο, ἔγραφεν ἀνεκδότως, συνεχέντρου πληροφορίας, ὑπεστήριζε τὸ θάρρος τῶν θορυβουμένων φίλων, ὑπεθέρμαινε τὰ συμφέροντα τῶν ἀδιαφόρων καὶ περιεζήτησε τρόπους καὶ μέσα ἐνεργείας ἐν ὧν ἀβέβαιος ἦ τὴν τύχη ἴστατο, καὶ σωτηρίας πιθανότητος ἐν τῇ ἐσχάτῃ δυστυχίᾳ. Ἐν δὲ τῇ ιδέᾳ ἐνὸς ἐκάστου τοσούτου ἀπολύτως καὶ ἐναργῶς συνεταυτίζετο πρὸς τὸν λόρδον Ρούσσελ, ὥστε, ὅτε αὗτος παρεπονεθῇ, ὅτι δὲν τῷ ἐκοινοποιήσαν τὸν κατάλογον τῶν ἐνόρκων, ὁ τοῦ δικαστηρίου πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς ἐθεώρησαν ἑαυτοὺς δικαιολογημένους, ἀφοῦ ἀπέδειξαν ὅτι ἡ Λαδὺ ἔλαβε τῶν ὀνομάτων γινῶσιν. Τὴν παραμονὴν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν νὰ ἐμφανισθῇ ἐμελλεν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν κυέδρων, ἡ Λαδὺ 'Ρούσσελ ἔγραψε πρὸς αὐτόν: «Φρονοῦσιν οἱ φίλοι σου, » ὅτι, δύναμαι κατὰ τι νὰ σὲ χρησιμεύσω, παρ' αὐτοῦ ρευστομένη εἰς τὴν δίκην σου· εἶμαι ἐτοίμη » τὸ ἐπιθυμῶ ζωντῶς· ἡ ἀπόφασίς μου εἶναι σταθερά· σ' ἐφορίζω ὅς ἦναι καὶ ἡ ἐδική σου ὁμοία. Πιθανὸν νὰ μὴ μὲ τὸ ἐπιτρέψῃ τὸ δικαστήριον, ἀλλὰ οὐ ἄφες με νὰ τὸ ἀποπειραθῶ. Τὴν 13 Ἰουλίου 1683, ἡ συζήτησις ἤρξατο τὸ ἀκροατήριον ἦτο συμπετυκωμένον — «Δὲν ἔχομεν θέσεις νὰ καθήσωμεν» ἔλεγον οἱ δικηγόροι. Ὁ λόρδος 'Ρούσσελ ἐζήτησε κονδύλιον, μελάνην καὶ χάρτιν, ὅπως κρατήρῃ σημειώσεις· τῷ ἐχορήγησαν ἅπαντα. «Δύναμαι νὰ ἔχω τινα, ἵνα γράφῃ καὶ βοηθῇ τὴν μνήμην μου;» Εἶπεν. — «Μάλιστα, Μυλόρδε, ἕνα τῶν ὑπηρετῶν σας. — Ἰδοὺ ἡ σύζυγός μου ἐτοίμη νὰ μὲ βοηθήσῃ. — Ἡ Λαδὺ 'Ρούσσελ ἡγήρεθ' ἵνα ἐξηγήσῃ τὴν συγκατάθεσίν της, ἔπαν δὲ τὸ ἀκροατήριον συνεκινήθη ἐκ συμπάθειας καὶ σεβασμοῦ — «Ἄν ἡ μυλαδὺ εὐαρεστήται νὰ λάβῃ τὸν κύπον, ἔχει τὴν ἄδειαν, » εἶπεν ὁ πρόεδρος. Αἱ ὅλῃς τῆς συζητήσεως ἡ Λαδὺ 'Ρούσσελ ἔμενε πλησίον τοῦ συζύγου της, ὁ μόνος γραμματεὺς καὶ ὁ ἀγρυπνότερος αὐτοῦ σύμβουλος.

Ἡ ἀπαγγελία τῆς μοιραίας τοῦ δικαστηρίου ἀποφάσεως δὲν ἡλάττωσε ποσῶς τὸ θάρρος, οὔτε τὴν ἐνέργειαν τῆς Λαδὺ 'Ρούσσελ. Ἦτον ἐκ τῶν ψυχῶν ἐκείνων ἐν οἷς ὁ ἔρω, τὸ καλὸ καὶ ἡ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις, κρατύνουσι πέραν παντὸς ἀνθρωπίνου ὑπολογισμοῦ τὴν ἰσχύν καὶ τὴν ἐλπίδα αὐτῶν. Πρὸς σωτηρίαν τοῦ λόρδου 'Ρούσσελ κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια, καὶ τινες μάλιστα ἐκ τῶν ἰσχυρωτέρων τῆς αὐτῆς ἐπέμεναν σπουδαίως ὑπὲρ αὐτοῦ παρὰ τῷ βασιλεῖ, λέγοντες, ὅτι ἡ μεγάλη αὕτη οἰκογένεια θέλει ἀφείλει εὐγνωμοσύνην διὰ τῆς χάριτος, ἐν ᾧ ὠθουμένη οὕτω σκληρῶς, δὲν θέλει λησμονήσῃ τὴν πρὸς αὐτὴν ὕβριν, ἄλλως τε καὶ ἡ βασιλεία ὀφείλει τι εἰς τὴν κόρην τοῦ λόρδου Σουθάμπτον. Πολλαχόθεν ἔγραφον τῇ Λαδὺ 'Ρούσσελ, περὶ τοῦ πῶς, πότε, καὶ πῶς πρέπει νὰ παραυρεθῇ καὶ πῶς εἰς

τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, ὅστις, δὲν ἐπίστευον, ὅτι ἤθελε τὴν ἀποκρούσῃ. Ἀπευθύνοντο εἰς τὸν Δούκα τῆς Ἰόρκης καὶ εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ὁ μὲν δούξ ἤκουεν ἡσύχως, ἀλλὰ δὲν ἀπεκρίνετο, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπεκρίνετο μετ' ἀνυπομονησίας πρὸς τὸν Μονμούθ. «Ἐπεθύμουν νὰ τῷ δώσω χάριτα, » ἀλλὰ δὲν δύναμαι, καθότι θέλω συγχυθῆ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου· μὴν ὁμιλῶμεν πλέον περὶ τοῦτου· » πρὸς δὲ τὸν λόρδον Δαρμούθ· «Ὅτε μὲ λέγεις, εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ἀληθές ἐπίσης » εἶναι, ὅτι, ἂν δὲν τοῦ ἀφαιρέσω τὴν ζωὴν, θέλει » ἐντὸς ὀλίγου ἀφαιρέσει αὐτὸς τὴν ἐδικήν μου». Ἀπειράθησαν νὰ θιζῶσιν ἄλλας παρὰ τῆς καρδίας τὰς χορδὰς καὶ ἐπὶ τούτοις ὁ κόμης Βέδφορντ προσήνεγκε τῇ δουκίσσῃ Πόρτσμουθ πεντήκοντα καὶ μάλιστα ἑκατὸν χιλιάδας λιρῶν στερελινῶν, ὅπως ἐπιτύχῃ παρὰ τοῦ υἱοῦ της τὴν χάριτα, ἀλλ' ὁ Κάρολος ἀπεκρίθη· «Δὲν θέλω ἐξαγοράσαι τόσον εὐθὺς τὸ αἷμά μου καὶ τὸ αἷμα τῶν ὑπηκόων μου. » Ἐπίστευεν ἡ Λαδὺ 'Ρούσσελ ὅτι ὁ θεὸς της, ὁ Μαρκήσιος 'Ρουβινὺ, μεταβαίνων ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐκ συγκαταθέσεως Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ' ἐκ Παρισίων, ἠδύνατό τι παρὰ τῷ Καρόλῳ Β'. Ὁ 'Ρουβινὺ ὑπεσχέθη νὰ μεταβῇ εἰς Λονδίον καὶ ἔγραφεν «Ἐχω μεγίστην ἀνυπομονησίαν, » φιλικῶς μου ἀνεψιά, νὰ ἔλθω πλησίον σου. Πρὸς τριῶν ἡμερῶν ὁ βασιλεὺς ἔφθασε καὶ εὐφραστήθη » νὰ συγκατατεθῇ εἰς τὴν ὁδοποιρίαν μου. Ἐλέγετο μάλιστα, ὅτι ἔφερε μετ' αὐτοῦ αὐτόγραφον τοῦ Λουδοβίκου πρὸς τὸν Κάρολον περὶ χάριτος. — «Δὲν θέλω γὰρ ἐμποδίσω τὸν Κ. 'Ρουβινὺ ἀπὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα, ἔλεγεν ὁ Κάρολος πρὸς τὴν Βαριλλιών, ἀλλὰ πρὸς τῆς ἀφίξεώς του ὁ Μυλόρδος 'Ρούσσελ θέλει ἔχει τὸν λαίμῳν κεκομμένον. » Ὁ 'Ρουβινὺ δὲν ἦλθεν.

Ἐκ δὲ τῶν ἐνθέρμων παρακλήσεων τοῦ πατρὸς του, τῶν φίλων του καὶ βεβαίως τῆς συζύγου του ὠθούμενος ὁ λόρδος 'Ρούσσελ, ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὸν Δούκα τῆς Ἰόρκης, ζητῶν χάριν καὶ παριστάων » ὅτι οὐδεμίαν ιδέαν συνέλαβε κατὰ τῆς ζωῆς » τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος, οὐδὲ σχεδὸν τι περὶ » καταστρεφῆς τῆς κυβερνήσεώς του· ἀναγνωρίζων » δὲ ὅτι ἡμάρτε παρευρεθῆς εἰς παρανόμους συλλόγους, ὑπόσχεται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἡπειρόν, » ἐν οἷῳ διήκατε τότῳ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης τῷ » προσδιορίσῃ καὶ νὰ μὴν ἀναμειχθῇ πλέον εἰς » τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἀγγλίας. » Τὴν πράξιν του ταύτην, ἥτις ὡς καὶ τοσαῦται ἄλλαι ἔμενεν ἄνευ ἀποτελέσματος, συνηθάθη ὁ λόρδος 'Ρούσσελ καὶ ὅτε ἐσφράγιζε τὴν πρὸς τὸν Δούκα ἐπιστολὴν εἶπε πρὸς τὸν λατρὸν Βουρνέτ· «Αὕτη θέλει τυπωθῇ καὶ πωληθῇ κατὰ τὰς ὁδοὺς ὡς πράξις » ὑποταγῆς ἅμα μὲ ἀπαγχονίσωσιν. »

Ἐς τελευταία καὶ καλλίτερα ἡμέρας, εἰ καὶ ἔμμεσος καὶ παράδοχος πιθανὸς σωτηρίας ἐθεωρήθη ἡ ἔξις. Συνετάρασσε τότε τὰ πνεύματα σπουδαίως τὸ ζήτημα, περὶ τοῦ ἂν δύναται νὰ ἦναι νό-

μιμος, ἢ ἦναι ἀπολύτως ἄνομος· ἢ κατὰ τοῦ νομίμου ἡγεμόνος· ἔνοπλος· ἀντίστασις· καὶ ἡ μὲν αὐλή καὶ τὸ ἐθνικὸν κόμμα συνάμα, ἤθελον νὰ στηριχθῶσιν ἐπὶ τινος δόγματος· καὶ νὰ ἐπικρατήσωσι δικαίῳ καὶ πράγματι, καθότι ταυταῦτα εἶναι ἡ εὐγενὴς τῶν ἀνθρώπων φύσις νὰ μὴ δύναται δηλονότι νὰ ὑπερασπίῃ τὸ δίκαιόν της· καὶ νὰ μὴ ἐπαναπύεται ἐπὶ τῆς ἰσχύος αὐτῆς, ὅσκις ἐννοεῖ, ὅτι ἀποκρούεται ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀλήθειαν. Ἡ Ἀγγλικανικὴ ἐκκλησία δὲ ὑπεστήριξε καὶ χαρὰ ὅτι ἡ ἔνοπλος ἀντίστασις εἶναι ἄνομος. Δύω, οἱ ἐντιμότεροι καὶ οἱ μετριοπαθέστεροι δόκτορες αὐτῆς, ὁ Βουρνέτ καὶ ὁ Τίλλοτσον, ἐπεχείρησαν νὰ ἐπιτύχωσι τῆς συγκαταθέσεως τοῦ λόρδου Ρούσσελ εἰς τὰ δόγματά των, πεποιθότες, ὅτι ἤθελον σώσει τὴν ζωὴν του, ἂν προσέφειρον τῷ βασιλεῖ τὴν ὑποταγὴν τῆς συνειδήσεώς του. Πρὸς στιγμὴν ἐπίστευσαν ὅτι τὸν ἐκλόνισαν καὶ ὁ λόρδος Ἀλιφξ, τὸν ὁποῖον εἶδοποίησαν τοῖς εἶπεν, ὅτι ὁ βασιλεὺς, πρὸς δὲ τὰ περὶ τούτων ἀνέφερον, ἐπαδείχθη μᾶλλον ἐνδιαφερόμενος· πρὸς τὴν ἐλπίδα ταύτην, ἡ πρὸς τὰς ἄλλας· παρακλήται. Ὅταν οἱ δύο οὗτοι θεολόγοι ἐδιπλασίασαν τὰς προσπάθειάς των πρὸς τὸν λόρδον Ρούσσελ, ὅστις πρῶτος τοῦ ἡγενοῦτο. Ὁ Τίλλοτσον ἔγραψεν αὐτῷ ἐπιστολήν, ἐν ἀποδείξει ἐν ὀνόματι τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, τὸ τῆς μὴ ἀντιστάσεως δόγμα, ὁ δὲ Ρούσσελ λαβὼν τὴν ἐπιστολήν ἀπεχώρησεν εἰς τι παρακείμενον δωμάτιον καὶ μετ' ὀλίγον ἐπαυθὼν, « Σὰς ἀνέγνωσα, » εἶπε πρὸς τὸν πρεσβύτερον, οὐδὲν ἄλλο ἐπιζητῶ, » ἢ νὰ πεισθῶ δὲν δύναμαι ὁμῶς νὰ εἶπω ὅτι » ἐπίσθην. Τὸ κατ' ἐμὲ ἐπίστευσα πάντοτε ὅτι » ἔθνος· ἐλεύθερον, ὡς· τὸ ἡμέτερον, εἶναι ἐν τῷ » δικαιοῦ καὶ τοῦ, ὑπερασπιζόμενον τὴν θρησκείαν » του καὶ τὰ, ἐλευθερίας του, ὅσκις ἐπὶ κατὰ » στροφῇ ἐπιπίπτουσι κατ' αὐτῶν. Ἀν κατὰ τοῦ » το ἡμαρτον, ἐλπίζω, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν θέλει μὲ τι » μωρήσει, καθότι ἐξ ἀγνοίας ἡμαρτον. » Ὁ Βουρνέτ ἐξηκολούθει ἐπιμένων, ὁ δὲ Λόρδος Ρούσσελ ἔκοψε τὴν συζήτησιν εἰπὼν. « Αἶν δύναμαι νὰ » ψευσθῶ· θέλω ψευσθῆ ἂν προέλθω εἰς περαιτέρω » ρω ἐξήγησιν. » Συνέλαλθε μετὰ τῆς συζήτου του περὶ τούτου καὶ αὐτὴ οὐχὶ μόνον δὲν τὸν ὥλησεν εἰς παραχώρησιν τινα, ἀλλὰ μάλιστα μετὰ πόνου ἐνέκρινε καὶ ὑπεστήριξε τὴν εὐκρινειάν του. Λέγεται δὲ ὅτι ἐξήγησε δυσαρέσκειάν τινα κατὰ τοῦ Τίλλοτσον, ἐπιμένοντος νὰ τὸν ἐκδιώσῃ ἐπὶ τοιούτου ἀντικειμένου.

Ἄπαντα τὰ μέσα, ἀπασα αἱ ἐλπίδες βεβηδηθῶς· καπνὸς διελύοντο καὶ ἡ τρομερὰ ὥρα ἐπλησίαζεν. » Ἐπιθύμουν, εἶπεν ὁ λόρδος Ρούσσελ εἰς » τὸν Βουρνέτ νὰ πύστη τρέχουσιν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ » ἡ σύζυγός μου πρὸς σωτηρίαν μου. . . πλὴν ὅ » ταν ἐνθυμῶμαι, ὅτι ἐν τῇ θλίψει αὐτῆς θέλει » ἔχει ποτὲ παρηγορίαν τινα, ὅτι ἐπράξεν ὑπὲρ » ἐμοῦ πᾶν ὅτι ἡδυνήθη, ὅτι μικρὰν ἐλπίδα τῇ » προσέφερεν, ὑποχωρῶ. » Ὅταν μετ' αὐτῆς εὐρί-

σκετο προσεπύθον ἀμφοτέροι· ἐδῶ· νὰ ἐπιμελῶνται καὶ παραμυθῶνται ἀλλήλους· ὅτε δὲ ἡ Λαδὺ ἀνεχώρει τὴν παρηκολούθει διὰ τῶν ὀρθαλμῶν καὶ ἡ συγκίνησις του ἐφαίνετο ἐγγύς· νὰ ἐκραγῇ, ἀλλὰ τῇ κατεδάμαζεν αἶφνης· καὶ ἐπεδίδοτο ὅλως, εἴτε μόνος, εἴτε μετὰ τῶν Βουρνέτ καὶ Τίλλοτσον εἰς μελέτας, ἀναγνώσεις καὶ ὁμιλίας· εὐσεβεῖς. Πληροφορηθεὶς τὴν 19 Ἰουλίου, ὅτι ἡ περὶ χάριτος αἵτησις ἀπερρίφθη καὶ ὅτι τὴν ἐπαύριον ἐμελε νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ποινὴ, ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλέα ἐπιστολήν ἧς ἐπρεπε νὰ τῷ ἐγχειρισθῇ μετὰ τὸν θάνατόν του καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ὁποίας φαίνεται ἐν τοῖς τολευταίοις τούτοις λόγοις· « Ζητῶ τὴν ἄδειαν νὰ τελειώσω τὰς ἡμέρας μου, μαρτυρούμενος, ὅτι ἡ καρδία μου προσηλωμένη ἦτον εἰς ὅτι ἐνόμιζα ἀληθῶς συμφέρον ὑμῶν. Ἀν ἡπατήθην ἐλπίζω, ὅτι ἡ πρὸς ἐμὲ ὀργή σας θέλει τελειώσει μετὰ τῆς ζωῆς μου καὶ ὅτι δὲν θέλει ἐπιβαρύνει τὴν σύζυγόν μου καὶ τὰ τέκνα μου. Αὕτη εἶναι ἡ τελευταία χάρις, ἢ σὰς ζητεῖ, βασιλεῦ, ὁ τῆς ὑμετέρας Μεγαλειότητος πιστώτατος, λίαν ἀφοσιωμένος καὶ εὐπειθέστατος ὑπῆκοος. . . Τὴν ἐπιούσαν πρωίαν οὔσης, ἐδέξατο τὰ ἄχρεντα μυστήρια ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Τίλλοτσον, ὅστις τὸν ἠρώτησε « Πιστεύεις εἰς ὅλα τὰ ἄρθρα τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὡς τὰ πρεσβεῖται ἡ Ἀγγλικανικὴ ἐκκλησία; — Μάλιστα. — Συγχωρεῖς ἅπαντας; — Ἐξ ὅλης καρδίας. » Μετὰ δὲ τὸ γεῦμα ἀνέγνωσεν ἐκ νέου καὶ ὑπέγραψε τὴν ὁμίλιαν, ἣν ἐπὶ τῆς ἀγχόνης ἐμελλε νὰ ἐγχειρίσῃ τῷ ἀστυνόμῳ ὡς ἀποχαιρετισμὸν πρὸς τὴν ζωὴν καὶ τὴν πατρίδα του, καθοδηγήσας συνάμα τὴν σύζυγόν του περὶ τῆς μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ δημοσιεύσεως καὶ διαδόσεώς της. Ἡ Λαδὺ Ρούσσελ ἔμοσιεύσεως καὶ διαδόσεώς της. Ἡ Λαδὺ Ρούσσελ ἔφερε πρὸς αὐτὸν τὰ τέκνα των, τὰ ἐθεώρησε ἐπὶ τινα χρόνον, συνωμίλησε περὶ τῆς ἀνατροφῆς των, περὶ τοῦ μέλλοντός των, τὰ ἡσπάσθη καὶ τὰ ἀπέπεμψε, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ ἡ γαλήνῃ αὐτοῦ. « Μείνε ψε, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ ἡ γαλήνῃ αὐτοῦ. » Μετὰ τὴν συνδειπνήσωμεν, εἶπε εἰς τὴν σύζυγόν του· ἃς συμφάγωμεν τὸν τελευταῖον ἐπίγειον ἡμῶν δείπνον. » Καθόλου τὸ διάστημα τοῦ δείπνου, ὡμίλησε πρὸς τὴν σύζυγόν του πρὸ πάντων περὶ τῶν δύο αὐτῶν θυγατέρων καὶ περὶ τῶν μεγάλων παραδειγμάτων θανάτου, ὃν ἐδέξαντο τινες μετὰ γαλήνης καὶ ἡσυχίας νοός. Περὶ δὲ τὴν δεκάτην ὥραν, ἡγέρθη, ἔλαβε τῆς χειρὸς τὴν Λαδὺ Ρούσσελ, τὴν ἡσπάσθη τρίς ἢ πεντάκις· ἀμφοτέροι δὲ ἦσαν σιωπηλοὶ καὶ τρέμοντες, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες πλήρεις δακρύων, τὰ ὁποῖα ὁμῶς δὲν ἔρρεον. Ἡ Λαδὺ ἀνεχώρησε. « Τώρα, εἶπεν ὁ λόρδος Ρούσσελ εἰς τὸν Βουρνέτ, ἡ πικρία τοῦ θανάτου παρήλθεν, » ἐπιδιοθεὶς δὲ αἶφνης μετὰ διαχύσεως εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν αἰσθημάτων του ἔλεγεν « Ποία εὐλογία ἡ γυνὴ αὕτη ὑπῆρξε δι' ἐμὲ! » Ποία ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀθλιότης μου, ἂν μετὰ τῆς πρὸς ἐμὲ αὐτῆς ἀγάπης, δὲν εἶχε συνάμα » τοσούτῳ μεγάλην ψυχὴν, ὥστε νὰ μὴ ζητήσῃ

» παρ' ἐμοῦ ἄξιμον πράξιν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας μου!
 » Ὅποιάς ἡμέρας ἤθελον διανύσει, ἂν ἴστατο δι-
 » αρκῶς πλησίον μου καὶ κλαίουσα νὰ μ' ἀναγκάζῃ
 » νὰ γείνω δραπέτης . . . λόρδος Οὐάρδ! . . . Ὁ
 » Θεὸς, ἐδωρήσατό μοι ἄπειρον χάριν, δούς μοι
 » τοιαύτην σίζυγον, γένος, πλούτη, μεγαλόοια,
 » χριστιανωσύνην, φίλτρον πρὸς ἐμὲ, τὰ πάντα
 » εἶχε! Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, ἡ διαγωγή της
 » εἰς τὴν ἐσχάτην αὐτὴν ὥραν! . . . Ἡ μεγάλη-
 » τέρα παρηγορία μου εἶναι ὅτι ἀπίνω τα τέ-
 » κνα μου εἰς χεῖρας τοιαύτης μητρός μ' ὑπε-
 » σχέθη χάριν αὐτῶν νὰ ἐπιμελήῃ ἑαυτῆς· θὰ
 » τὸ κάμῃ. Ἐσιώπησε καὶ τὰς σιέψεις του στρέ-
 » ψε πρὸς ἑαυτὸν ἐπ' ἀνάστασιν ὁ θάνατος ἐπιφέρει ἐν ἡμῖν!
 » νόητο, μεταβολὴν ὁ θάνατος ἐπιφέρει ἐν ἡμῖν!
 » Ποῖται νέαι, τεράστια σκηνὰ πρὸς αὐτὸν
 » ἐνώπιον τῆς ψυχῆς μας! Ἠλούσα νὰ λέγωσι
 » περὶ τίνος ἐκ γενετῆς τυφλοῦ, ὅτι ἐξεπλάγη,
 » ὅτε τοῦ καταρρέοντος πεσόντος ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν
 » του, ἀνέβλεψε! Πῶς ἤθελε τῷ φανῇ, ἂν τὸ πρῶ-
 » τον ἀντικείμενον, ὅπερ εἶδεν ἦτον ὁ ἥλιος ἀνα-
 » τέλλων; » Σύρας ἐπομένως τὸ ὠρολόγιόν του
 » ἔδωκεν αὐτὸ πρὸς τὸν Βουρνὲτ, εἰπὼν, « Τετέλε-
 » σται! ὁ χρόνος ἀχρηστος εἰς ἐμὲ . . . ἡ αἰωνιό-
 » της ἔρχεται. »

Τὴν ἐπιοῦσαν, 21 Ἰουλίου 1683, ἡ Λαδὺ
 Ρούσελ ἦτο χήρα καὶ μόνη ἐν τῷ διαμονητηρίῳ
 αὐτῆς Σουδάμπτον Χάους, μετὰ τῶν τριῶν αὐτῆς
 τέκνων, ἦτοι δύο θυγατέρων, ἐννέα καὶ ἑπτὰ ἐ-
 τῶν καὶ ἑνὸς υἱοῦ τριτοῦς.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΕΡΓΟΡΟΣ ΠΕΙΡΑΤΗΣ.

(Συνέχεια ἴδε φυλ. 63.)

Κεφάλαιον Η'.

Ροδόστεπτος καὶ περικαλλής, ὡς ἡ Ἀφροδίτη,
 ἀνέδου μετ' ὀλίγον ὁ ἥλιος ἀπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ
 ἀρχιπελάγους τῆς Μασαχουσέτης, οἱ δὲ φίλτεργοι
 κατοικοὶ τοῦ Νεμπόρτ πανταχόθεν ἤνοιγον ὁμο-
 θυμαδὸν τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρά των, εὐθυμοὶ
 καὶ δραστήριοι, διότι καὶ αἱ τέρψεις καὶ ἡ ἀνά-
 παυσις τῶν ἀνθρώπων τούτων διείποντο ὑπὸ νό-
 μων κοινῇ καθιερωθέντων, ἀκριβῶν καὶ ἀπαρεγ-
 κλίτων. Οἱ γείτονες καὶ αἱ γειτόνισσαι, ἐκτινάσ-
 σοντες ἀπὸ τοῦ παραθύρου τὰ ἐραπλώματά των,
 λίαν φιλοφρόνως ἐκαλημερίζοντο ἀμοιβαίως καὶ
 ἀντηρωτῶντο περὶ τῆς ποθητῆς υγιείας των. Πρῶ-
 τος δὲ πάντων ὁ οἰνοπώλης τῆς Ἀγκύρας εὐρέθη
 ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας τοῦ παραφυλάττων
 τοῦ θιασώτας τοῦ καταστήματός του ὅπως προσ-
 καλέσῃ αὐτοὺς διὰ τῆς συνήθους του στωμυλίας νὰ
 πῶσι πότηρίαν τι οἰνοπνεύματος χωρευτικοῦ ἢ

μᾶλλον εἶδους τινὸς πανακίου, τοῦ ὁποίου τὴν
 κατασκευὴν μόνος αὐτὸς διέτιχ' ἱρίζετο ὅτι ἤξευρε
 καὶ τὸ ὅποιον, κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις αὐτοῦ τοῦ
 ἐφευρετοῦ, κατὰ πάντα μὲν ὥραν τῆς ἡμέρας ἢ
 τῆς νυκτὸς λαμβανόμενον ἦτον ὠφελιμώτατον εἰς
 υγιάν, τὴν πρῶτην ὅμως κυρίως καθίστατο βάλ-
 σαμον. Ἐπετύγγανε δὲ ὁ ἀγαθὸς οἰνοπώλης εἰς
 τὰς προσκλήσεις του καὶ πολυάριθμοι συνήθεις ἐ-
 πλήρουν ἀπὸ πρῶτης τὸ οἰνοπωλεῖόν του, πειθό-
 μενοι ὅχι τόσο ἐκ τῶν περὶ τοῦ εἰδικοῦ οἰνο-
 πνεύματος τοῦ εἰδικῶν του συστάσεων, ὅσον ἐκ
 τῆς ἀδιασείστου πεποιθήσεως ἣν πάντες οἱ Ἀμε-
 ρικανοὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχον, ὅτι, δη-
 λαδῇ, πᾶν εἶδος οἰνοπνεύματος τὴν πρῶτην
 λαμβανόμενον εἶναι ἱατρικὴν διαχέον τὰς σωτη-
 ρίας του ἐνεργείας ἐφ' ὅλου τοῦ συστήματος τοῦ
 ἀνθρωπίνου σώματος. Καί τοι δὲ τὸ ἀξιόλογον
 τοῦτο ἔθιμον μετέπεσε δυστυχῶς σήμερον εἰς
 ἀχρησίαν, οὐδὲν ἦτον ὅμως διατηρεῖ ἔτι καὶ νῦν
 τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον χαρακτήρα τὸν διὰ τοῦ χρόνου
 καθιερωθέντα.

Ἄγονος λοιπὸν καὶ ἄκαρπος δὲν ἔμεινεν ὁ ἐω-
 θινὸς ζῆλος τοῦ ἀγαθοῦ Ἰωῆ Ἰωράμ, (οὕτως ἐκα-
 λεῖτο ὁ οἰνοπώλης τῆς Ἀγκύρας), ἀλλὰ μετ' ὀ-
 λίγον τὸ καπηλεῖον κατεκλύσθη ὑπὸ σμήνους πο-
 λυθαρόδου πελατῶν, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ ὀξυδε-
 ρκὴς ὀφθαλμὸς τοῦ ἄνω εἰρημένου Ἰωῆ Ἰωράμ πα-
 ρετήρησεν ἄγνωστον ἄνθρωπον, σκυθρωπὸν, ναύ-
 την βεβαίως, ὡς ἐφαίνετο ἐκ τοῦ ἱματισμοῦ, νεω-
 στί ἀφικθέντα. Πρὸς τοῦτον ὁ φιλοκερδὴς καὶ πε-
 ριποιητικὸς οἰνοπώλης διευθύνθη, ἐλπίζων διὰ
 τῆς εὐγλωττίας του νὰ τὸν σαγήνευσῃ.

— Βλέπετε, κύριε, τί θαυμάσιον νησίον κατοί-
 کویمεν ἡμεῖς; Αἰσθάνεσθαι πόσον ζωογονεῖ τὸν
 ἄνθρωπον ὁ γλυκὺς καὶ δροσερὸς αὐτὸς ἀὴρ τῆς
 πρώτης; Ἐγὼ νομίζω ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσ-
 μον ὁλόκληρον τόπος υγιεινότερος τοῦ ἐδικοῦ
 μας· δὲν γνωρίζω ἥλως πάλιν καλὰ, διότι εἶναι
 ἄλλοι ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι περιήλθον τόσα μέρη,
 ἐνῷ ἐγὼ ποτὲ δὲν ἐτάλευσα ἀπ' ἐμῶ . . . Ἀληθι-
 νὰ, εἰσθε ξένος;

— Ἐφθασα ἐδῶ νεωστὶ, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ
 ἄγνωστος εἰς τὸν παρ' ἐλπίδα ὁ εὐφυὴς καὶ στερεό-
 τυπος πρόλογος τοῦ εὐφραδοῦς Ἰωῆ δὲν ἐπέφερε
 καμμίαν ἐντύπωσιν. Τοῦτο ἐλύπησε μὲν ὀλίγον τὸν
 οἰνοπώλην, δὲν τὸν κατέπεισεν ὅμως καὶ νὰ
 σιωπήσῃ.

— Καὶ εἰσθε ναυτικὸς βέβαια, ὡς φαίνεται ἐκ
 τῆς ἐνδυμασίας σας, ζητῶν ὑπηρεσίαν εἰς κανὲν
 πλοῖον, προσέθετο ὁ Ἰωράμ κομπάζων ἐπὶ τῇ
 ὀξυδερκεῖᾳ του· ἐδῶ ὅμως κατ' εὐτυχίαν αἱ θέσεις
 εἶναι πολλὰ εὐκόλως ἀρκεῖ νὰ ζητήσῃ τις καὶ εὐ-
 ρίσκει ἀμέσως. Ἐζητήσατε πρότερον εἰς Βο-
 στώνην;

— Προχθεῖς ἀνεχώρησα ἐκεῖθεν.

— Πῶς! χωρὶς νὰ εὕρετε πλοῖον! Ἀ! τὸ ἐν-
 νοῦ· διότι τί ἐμπορίον γίνεται ἐκεῖ; οὐτιδανὰ
 πράγματα . . . ἐνῷ ἐδῶ εἶναι ὅλον τὸ ἐναντίον . . .